

Milica Jakovljević

MIR-JAM

TO JE BILO
jedne noći na
JADRANU

■ Laguna ■

Copyright © ovog izdanja 2024, LAGUNA

TO JE BILO
jedne noći na
JADRANU

Sadržaj

PRVI DEO

Na brodu od Sušaka do Venecije	11
U gradu ljubavi, gondola i tamnica.	23
Ona je jedna mala sfinga koju bih rado odgonetnuo . .	59
Ako me zaboraviš, draga, umreću od tuge za tobom . .	70
Kojoj li narodnosti pripada ovaj lepi prostak?	80

DRUGI DEO

Na plaži gde je mnogo sveta i flerta	97
Slikaru se činilo da je kao Rembrant pronašao Saskiju .	136
Lola, zbilja, ima sugestivnu moć	148
Dama sa plamenom kosom	155
Havajska gitara u noći	168
Tajna Krinkinog rođenja	180
Anonimno pismo	197

Ti ćeš biti svetlost moga života212
Ja spajam ljubav i brak.229
Na razgnevljenom moru.240
Mis Konstanca256
Znate li ko je izgubio ono srce sa rubinima?272

TREĆI DEO

Lola se sprema za daktilografkinju293
Jedno pismo menja ceo život296
Vi ste tako simpatični da se morate dopasti.303
Tajanstveni buket mimoza344
Sad je tek objasnila zašto Dubravko ćuti.367
To je bilo jedne noći – objašnjavala je dama372
Lola je oduševljena selom384
Jorgovan je tada bio u cvetu.392
Da li su Krinka i Dubravko sestra i brat?409
Zaljubljeni su ponekad deca.428
Tri mame435
<i>O autorki</i>451

PRVI DEO

Na brodu od Sušaka do Venecije

Spreman za polazak – sav blistav od čistoće, sa mornarima u besprekornom belom odelu i s kapom na kojoj se leprša pantljika na vetru – brod je čekao putnike. Primorski vetrić rasterivao je žegu julskog dana, a more se njihalo, plavičasto i zelenkasto, i već su se počeli razlikovati po njemu rumeni zraci sunca, koje se spuštalo sve niže u svom pohodu preko neba.

Bilo je četvrt do šest. Tri zadihane osobe utrčase na brod: jedna starija gospođa i dve mlade devojke, njene kćeri.

– Ah, mogle smo zadocniti – govorila je crnomanjasta devojka, lepo razvijena i sva zažarena u licu.

– Nećete zadocniti – uteši ih jedan mladi mornar – samo polako! Ima vremena još četvrt sata – reče im i pogleda svojim sjajnim očima dve ljupke devojke.

– Kažem ja tebi, mama, da brod polazi u šest, a ti meni u pola sedam!

Nosač spusti jedan kofer, gospođa mu plati i pođoše po brodu da ga razgledaju. Veliki salon je bio sav od zelenog somota, kao mahovina, i kroz prozor se videlo zelenkasto, malo svetlije more.

– Kako je lep brod! – govorila je druga kći, nežna plavuša. Popeše se stepenicama na palubu, gde su bile stolice za ležanje.

– Mama, moraćemo i kabine da uzmemo.

– Moramo jer stižemo tek sutra izjutra. Upitaću nekog mornara.

Gospođa se raspitivala i izabraše dve kabine na palubi broda.

– Ima i dole slobodnih, ali bolje je, kažu, na palubi, ima više vazduha.

Mlade devojke zauzeše mesta u ležajima, posmatrajući lepotu Kvarnera. Brod pisnu, zahukta se i lagano poče presecati talase.

– Sad ćemo videti pučinu – govorila je plavuša. – Sama voda i more.

Pokraj njih prođe kapetan broda, visok, snažan mornar, oštarih crnih očiju, opaljen od vetra i sunca. Bio je elegantan kao i svaki pomorac, i ljubitelj lepog pola. On pogleda mlade devojke znalački, kao onaj koji ume da oceni žensku lepotu, i zastade malo dalje od njih posmatrajući more, ali i gledajući mlade devojke. Njegov visoki, pravi stas, kao u čoveka s mora, ocrtavao se na plavetnilu vode.

Mlade devojke su uzbuđeno posmatrale more. Za njih je to bio čitav doživljaj, i taj mali put do Venecije predstavljao je njihovo prvo putovanje u inostranstvo. Jer one nisu nikada videle drugu zemlju. Otac im je obećao da će im dati novca kad pođu na more da naprave izlet do Venecije i one obe: Krinka i Lola jedva su čekale taj trenutak.

Krinka je bila plavuša. Imala je čudnovat pogled. Njene duguljaste oči skrivale su dužice u senci crnih trepavica, a ispod njih zračilo je neko nežno plavetnilo. Ali taj se njen pogled menjao. Nekad su joj oči bile zelenkaste, a uveče su postajale crne od raširenih zenica. Kosa joj je bila prirodno plava, boje zrelog klasja, sa blagim talasima, koji su se pri dnu uvijali u jedan kovitljaj dodirujući joj čak ramena. Ta kosa, razdeljena u sredini, uokviravala je jedno lepo čelo, pravilan nos i lice koje nije bilo ružičasto kao kod plavuša, već je imalo neku zagasitu boju nežne slonove kosti.

Cela njena fizionomija imala je zamišljen izgled, malo sanjalački, sa poluotvorenim duguljastim plavim očima.

Njena sestra Lola bila je sasvim drugačija. Njena glavica sa kratkom, dečačkom crnom kosom, koja se sjajila, ocrtavajući joj oblik glave kao pod glazurom laka, imala je neku izazovnu lepotu. Kose oči, pojačane koso našminkanim obrvama, mali izazovni nosić, usta, koja su uvek bila malo otvorena i iz kojih su se stalno videla dva zubića, mamila su neprestano na poljubac.

Obe su bile lepe. Ali dok je jedna imala koketnu izazivačku draž, druga je skrivala neku zagonetnu, tajanstvenu lepotu, koju treba tek upoznati, otkriti je, a koja isto tako uzbuđuje jer je u prvi mah nedokučiva.

Mati njihova, elegantna i još mlada dama, bila je slična crnomanjastoj kćeri. Upravo, Lola je bila ulepšano i stilizovano, po zakonima nove kozmetike, izdanje svoje majke. I da u njenoj ruci nisu vazdan bile pinsete, svakako bi i njene obrve bile guste kao mamine.

U belim platnenim haljinama, belim cipelama i čarapama, one su u stolicama za ležanje bile kao dve golubice.

Brod je plovio, a boja mora se stalno menjala. Kvarner se gubio, a more je bivalo sve šire, kao da se razliva preko kopna.

U trpezariji se već čuo zveket noževa i viljušaka. One su bile ponele večeru i nisu morale da plaćaju na brodu, već su se prihvatile tu, na palubi, posmatrajući zapenušanu igru talasa. Njihova ušteđevina za letovanje nije im dopuštala nikakav luksuz jer plata njihovog oca, koji je bio knjigovođa u jednoj banci, nije bila tolika da bi se mogle luksuzirati na putu.

– Posle da prenesemo ležaje tamo – reče Krinka Loli.

– Odande imamo lepšu preglednost mora.

– Tamo su i naše kabine. Vas ćete dve biti zajedno, a ja ću sa gospođom Zagrepčankom.

Na brodu je bilo mnogo sveta. Bio je to pravi kosmopolitski parobrod. Najviše su se čuli nemački i češki jezik. Dve rumene Čehinje, sa debelim đonovima na cipelama, u puloverima kratkih rukava, živo su razgovarale i smejele se sa jednim crnomanjastim Čehom u turističkom odelu.

Jedna starija, mršava Nemica, u haljini od belog platna sa „broderi-anglezom“ i platnenom šesiru, posmatrala je kroz dvogled more. Bilo je i nekih Jevreja, grgurave kose i sjajnih očiju, kratkih nogu i bujnih grudi, i njihov španjolski je podsećao na italijanski. Jedna Mađarica, elegantno sportski obučena, sa vatrenim očima, koketno je posmatrala mornaričkog kapetana.

Sumrak se sve više zgušnjavao i skraćivao se vidik na pučini. Tamna, crna površina protezala se svuda unaokolo. A nad njom je bilo sivkasto nebo sa zvezdama, i mesec je počeo da se izvlači nasmejan i crven, razbacujući po talasima svoje treperave zrake. Krinka i Lola preneše svoje tri stolice za ležanje i ostadoše zanete posmatrajući mesec. Uz brod koji je plovio, plovio je i on i kao da se smeja, kao da mu je bilo sasvim bezbrižno na toj opasnoj i nemirnoj pučini.

– Baš je divno! – govorila je Krinka, i njene duguljaste plave, poluzatvorene oči još više su se otvarale, zenice su postajale crne u nastojanju da vide svu lepotu noći na pučini.

Nekakva svečana tišina i uspavanost obuzimala je putnike. More je bilo mirno. Na njemu su igrali samo penušavi talasi broda, a u daljini se svetlio poneki svetionik. Njegova žmirkava svetlost se ukaza i Krinka pomisli kako mora biti usamljen život čuvara kule svetilje. Gledala je jednom neki film gde se u takvoj kuli razvija ljubav između žene čuvara i drugog čuvara.

– A to mora biti i lepo: život dvoje zaljubljenih, samih u kuli svetilji!

Njoj se činilo da bi mogla tako živeti, da bi joj bila slatka samoća. Lola to već ne bi mogla. Ona je svuda povezivala lepotu prirode sa kavaljerima. Bez kavaljera nije joj bila lepa ni priroda. A za Krinku je priroda bila sama za sebe nešto veličanstveno, nešto što daje inspiraciju, umiruje i odmara.

Jedna muška silueta pojavi se najednom na tom delu broda, kod kljuna, gde su one sedele. Čovek priđe samoj ogradi i osta stojeći, gledajući more i mesec. One su ga mogle videti samo s leđa.

Bio je visok i imao je divnu figuru mladića širokih ramena, snažnog vrata i lepa potiljka koji se završavao pravom linijom podšišane kose, crnje od pučine. Njegovo odelo od svetlog letnjeg štofa pokazivalo je pravu eleganciju. Na nogama je imao bele lakovane cipele sa crnim prugama.

Kao da je i on voleo more, dugo je stajao ne okrećući se, zadubljen u sanjarije koje izaziva pučina. A brod je plovio sav kao u nekoj zlatnoj mreži odsjaja sijalica, koji su padali u more, njihali se, titrali i plovili dalje.

Mlade devojke su gledale pučinu u pravcu mladića, ili njegovu siluetu. On se okrete. U polusvetlu noći, koju je obasjavao mesec, one spaziše dva ogromna crna oka mladićeva i bujnu kosu kao neki crni oreol iznad visokog čela. Sa njegovog lica zračilo je nešto tamno, južnjačko, a ta tamna boja lica i očiju još je više bila u kontrastu sa njegovim svetlim odelom.

Mladić baci jedan nemaran pogled na dve mlade osobe u belom, pogleda oko sebe, kao da traži neki ležaj, spazi jedan prazan, prinese ga bliže i sede tako da je bio okrenut profilom Krinki i Loli. Izvadi tabakeru, zapali cigaretu i osta zamišljen, puštajući kolutove dima. Nije se okretao niti posmatrao koga, kao da ga sem ove pučine i noći ništa ne interesuje.

Sedeći prema njemu, devojke su ga morale gledati, htele – ne htele.

Lola, koketna i kapriciozna, posmatrala je mladića analizirajući njegovu lepotu. Sviđao joj se njegov profil i kraj glave, ali joj se nije sviđala njegova ravnodušnost. Ona je volela mladiće koji se uznemire u prisustvu žena. A ovaj kao da nije ni opazio da dve mlade, lepe osobe sede u njegovoj blizini. Volela bi da se bar jednom okrenuo, ali mladić je ostao ravnodušan, kao da nikoga nije bilo pokraj njega. Takvi mladići uvek su dražili Lolu, i sa njima je ona stupala u dvoboj. Krinka je na drugi način posmatrala mladića. Njoj se sviđala ta njegova zamišljenost jer joj se činilo da je ozbiljan mladić koji voli prirodu.

Kapetan broda se pojavi i priđe mladiću. Reče mu nešto engleski i mladić mu engleski odgovori.

– Zar je on Englez? – šapnu Lola Krinki.

– Zašto mora biti Englez ako govori taj jezik? Po izgledu ne bih rekla.

Ućutaše slušajući njihov razgovor koji nisu razumevale.

Mladić je govorio, okrenuvši se u pravcu devojaka, i dok je govorio, zubi su mu u noći blistali.

Kapetan je pričao, ali je pogledao i mlade devojke, i Loli se to sviđalo. Nju su oduševljavali muškarci srednjih godina, stasiti, snažni,iskusni u ljubavi, ljubitelji mladih devojaka, uzrasta kad muškarac već zalazi u ono doba kad voli sve što je mlađe i lepše, i ona je znala da se takvima uvek dopada.

Majka im reče tiho:

– Ja osećam pomalo jezu, idem da legnem. Trebalo bi da i vas dve legnete.

– Ah, mama, zar da prespavamo noć na moru? Kao da ćemo često putovati. Mi bismo još malo ostale!

– Dobro, ostanite, ali nemojte dugo.

Mati ode, a one ostadoše.

Kapetan i mladić su i dalje razgovarali. Jedno vreme se ućutaše i samo se čulo ritmičko šuštanje talasa.

– Ja bih volela da doživim buru na moru – reče Lola malo glasnije, i na njene reči okretoše se i kapetan i onaj mladić i osmehnuše se.

Kapetan, kao domaćin broda, smatrajući da ima prava i da ih oslovi, odgovori sa osmehom:

– Nemojte to želeti, gospodice. Bura nije prijatna za dame.

Lola, vesela što bar ima s kim reč da progovori, i što je to muškarac, jer priroda je tužna kad se u njoj ne čuje muška reč, odgovori sa osmehom:

– A ja bih baš to volela. Znete li vi hoće li biti noćas bure?

– Noćas neće biti – razočara je kapetan.

– Šteta!

– Recite hvala Bogu jer ćete sutra biti svežiji u Veneciji.

– A je li Venecija lepa? – nastavljala je ona razgovor.

– Interesantna varoš... Niste je videli?

– Nisam, nikada.

– Onda će vam se svideti.

Mladić opet reče nešto engleski i kapetan mu odgovori, što mlade devojke nisu mogle da razumeju.

Krinka je sve vreme ćutala i slušala svoju sestru. Začudila se zašto nije kazala mornaru, kad ju je oslovio sa „gospođice“: „Oprostite, ja nisam gospođica, ja sam gospođa.“

Jer Lola, koja je ličila na mladu devojku, nije bila gospođica, već gospođa, udovica, i sada, posle dve godine žalosti, vesela udovica.

Kapetan pođe, podiže ruku kapi, pozdravi mladu udovicu i njenu sestru i udalji se, a one ostadoše na brodu i mladić se opet udubi u svoje sanjarije, pušeći i ne osvrćući se na njih.

– Hoćemo li da legnemo? – predloži Lola, koju je već vredala ova mladićeva nezainteresovanost.

– Možemo.

One ustadoše i mladić jedva tada okrete glavu, pogleda jednu i drugu i osta i dalje opušten u stolici za ležanje.

Lola poče da se svlači, umi se, skide haljinu, osta u kombinezonu i, pošto je bila punija, leže u donji krevet. Vrata su bila odškrinuta i Krinka ih otvori da još jednom pogleda mesec, koji se već bio uzdigao visoko. Pogleda u pravcu gde je sedeo mladić i zasta sva užasnuta... Mladić se prevalio preko ograde spreman da se baci u more.

U tren oka ona kriknu, nađe se pokraj njega, ščepa ga za mišicu i trže ga svom snagom.

– Ne? Šta ste to naumili? Zar da se bacite u more?

Jednim naglim pokretom mladić se izvi, pogleda mladu devojku zaprepašćeno i njegove crne oči postadoše u noći još veće, kao dva tamna kruga. Nekoliko sekundi gledali su se bez reči, a onda se mladić nasmeja i odgovori srpski:

– Gospođice, nisam imao nameru da se bacim u more. Zašto ste to pomislili i toliko se uplašili?

Mlada devojka je mucala.

– Ali... jeste... Vi ste hteli... Meni se učinilo... i uplašila sam se... Izvinite...

– Zahvaljujem što ste se uplašili za mene – govorio je on malo ironično – ali ja sam se nagnuo jer mi se učinilo da pokraj broda plovi neka ogromna životinja, a neki ribari su pričali na Sušaku da je doplovio jedan morski pas.

– Tako... Onda, molim vas, izvinite – mucala je sva postiđena mlada devojka.

Vrata na kabinama se pootvaraše i pojavise se neki uplašeni putnici, pitajući ko je to vrisnuo. Pojavi se i Krinkina mama, i Lola je istrčala, ogrnuta haljinom.

– Šta je, jesi li to ti vrisnula? – pitala je mama.

Mlada devojka nije znala šta da odgovori, sva zbunjena, ali mladić je odgovorio za nju.

– Gospođici se učinilo da je videla morskog psa, pa se uplašila.

– Otkuda morski pas? – pitali su iznenađeni putnici. – Gde je? Gde je? Da ga vidimo.

– Ne, nije morski pas, a i meni se učinilo – govorio je mladić.

Putnici uđoše u kabine, Krinka ode u svoju, a uđe za njom i mati.

– Što si vrisnula? – pitala je ponovo.

– Mama, bogami, ovaj mladić je hteo da se baci u more.

– Ti uvek imaš neke halucinacije – grdila ju je Lola.

– Meni se tako učinilo – naljuti se Krinka. – A zar bi ti mogla da gledaš ravnodušno da neko pred tobom skoči u more?

– Izgleda suviše otmen da bi mogao tako da se udavi... I svakako zna i da pliva.

– Dobro, dobro, hajde sad lezite! – umirivala ih je mati.

Krinka i Lola legoše u postelje, ali ni jedna ni druga nisu mogle odmah da usnu: Krinka je razmišljala o mladiću, i neprestano je bila u uverenju da je hteo da se baci u more. Ležeći, ona se sećala kako im je mati pričala o jednom istinitom slučaju koji se odigrao na putu od Rijeke do Venecije. Jedna mlada

devojka ukrcala se na brod i noću se bacila u more. Tek se izjutra doznalo da je nema, ali sve je bilo svršeno. Njena smrt je zauvek ostala tajna za njene roditelje, a telo nisu našli. Ko zna, da mladić noćas ne izvrši svoju nameru?! More skriva mnoge tajne... Čula je zapljuskivanje talasa i obuzeo je neki strah pri pomisli kako brod plovi sam u noći po nedoglednoj pučini...

- Krinka! - zovnu Lola. - Zamisli ako se mladić noćas udavi.
- Baš i ja to isto mislim.
- Ipak verujem da neće. A on govori i srpski?
- Sasvim čisto.
- Otkud zna engleski?
- Zar nije mogao studirati negde u Engleskoj?
- Interesantan je.

Opet učutaše i Lola se vinu maštom u razne avanture. Zamisljala je kako bi bilo lepo da mesec dana putuje brodom u društvu nekog lepog mladića. Moralo bi doći do flerta jer na lađi je ipak štimung za flert. Izađe joj pred oči i kapetan i ona se nasmeši. Šteta što je put tako kratak, samo jedna noć. Mora biti da je taj mornar iskusan ljubavnik.

Začuše se koraci kraj njihovih kabina. Lola oseti želju da vidi ko je. Lagano ustade, odškrinu vrata i pogleda. Prolazio je kapetan.

- Ah, kako se taj šunja oko kabina.

Sa sujetom mlade žene, koja voli sve da okreće u svoju korist, pomislila je da on šteta baš zbog nje. Znala je da je lepa i Krinka, ali pošto je bila žena, bila je svesna svoje privlačne moći. Posle prvih meseci žalosti, kada je osetila težak bol jer je volela svoga muža i udala se iz ljubavi, ona se postepeno umirivala, žalost se stišavala, došla je najpre neka ravnodušnost, apatija prema životu, pa je postepeno počela da se budi u njoj želja za životom, i njena čula mlade žene kao da su se otvarala da s novim čežnjama udahnu život. I isto tako kao što bolesnik posle ozdravljenja oseti slast života, i ona je sada drugim očima gledala život, i drugim očima su na nju gledali muškarci.

Vratila se i legla. Taj mornar, beo, visok i opaljen suncem, snažan i smeo, bio joj je tako simpatičan. Čega se sve on mora da nagleda ovde na brodu, u ovim odškrnutim kabinama, i koliko li parfema on mora da udahne!?

– Šta si to gledala? – zapita je Krinka.

– Šeta se kapetan.

Krinka pomisli da se mladić neće udaviti kad je na palubi kapetan. Da on nije došao što je začuo njen vrisak? Ala će joj se smeјati taj mladić.

Okrete se na drugu stranu, zaklopi oči, i ono tiho, slatko zapljuskivanje talasa uljuška je u miran san.

Njihova mama je bila ustala ranije i uđe u kabinu.

– Hajde, deco, ustajte da vidite kako je lepo more! Možemo sići u trpezariju da popijemo belu kafu.

One ustadoše, umiše se i odmah dohvatiše svoj puder i ruž. Njihova mlada i sveža lica bila su vrlo ljupka posle sna i šminke. Izadoše iz kabine i zagledaše se u more. Ono je bilo mirno, nekako sanjivo, plavkasto, i samo su se podizali mali talasići oivičeni penom, kao da ih klobušaju bela peraja neke ribe. Kraj broda talasi su bili veći, preganjali su jedan drugog, šuštali, a daleko iza broda ostavljali su razne figure, kao neke penušave arabeske. Sunce se dizalo na pučini kao da se pomalja iz nekog fantastičnog carstva. Dve sestre su sedele zadivljene. Htele su da zapaze svaki prizor, da sačuvaju utisak svakog trenutka. A tu na moru, na toj svetloj površini koja se njihala i bila sva u treperenju kao etarski talasi, svaki časak je pružao novu lepotu. Oni što su stalno pokraj mora već su naviknuti na njegove čari. Ali onome ko ga prvi put vidi i oseti sve te promene na pučini, izgleda kao da je u nekom drugom svetu, na drugoj planeti.

– Hoćete li, deco, da idemo u trpezariju? Baš možemo po jednu belu kafu. Da zovnem i gospođu Zagrepčanku. I ona posle putuje s nama na Rab. Neka krasna žena.

Gospođa Branković priđe jednoj simpatičnoj sredovečnoj gospođi, koja je sedela u stolici za ležanje.

– Gospođo Župančić, hoćete li da doručujemo?

– Hvala lepo, vrlo rado.

– Da vam predstavim moje dve kćeri: Lolu i Krinku.

One se ljupko pozdraviše sa gospođom iz Zagreba i ona ih milo pogleda.

– Kako imate lepe kćeri!

– A imate li vi dece, gospođo?

– Nemam... Ali imam sestrića i sestričinu, koje smo ja i muž čuvali i podigli. Oni su s nekim društvom otišli na izlet, pa će doći na Rab. Sestrić mi je ove godine diplomirao na farmaciji, a sestričina mi je studentkinja filozofije, na trećoj godini... Nismo imali dece, pa smo ih uzeli i usvojili. Moj muž je profesor, a ja sam bila učiteljica, ali sam tražila penziju, nije mi prija rad u školi.

– Izvolite, gospođo, da siđemo u trpezariju.

Kretoše sve četiri i silazeći niz stepenice spaziše dva mornara kako vatreno gledaju mlade osobe. Onaj isti mladi mornar što je kazao da neće odocniti, nasmeši se na Lolu. Ona mu baci koketan pogled, a on zasta, zanesen, diveći se obema mladim osobama, sa osmehom svojih blistavih zuba koji su bili u stanju da poljube ili ujedu.

Kelner im nađe mesto, one sedoš, a Lola gurnu Krinku.

– Pogledaj, eno onog mladića! Nije se udavio.

On je sedeo za jednim stolom. Pred njim je bio poslužavnik s belom kafom, buterom i hlebom. On uze šolju, poče da meša po njoj kašičicom, podiže glavu i spazi Lolu i Krinku. Jedan trenutak njegove ogromne crne oči zaustaviše se na Krinki i on joj se pokloni.

Mlada devojka sva pocrvene, kao da se zastide onog događaja od sinoć, klimnu glavom mladiću, ali okrete oči da ga ne posmatra. A za to vreme Lola ga je slobodno posmatrala. Na dnevnoj svetlosti mogla je potpuno da ga vidi.

Dok im je majka razgovarala sa gospođom Župančić, Lola šapnu Krinki:

– Na koga ti liči onaj mladić?

Krinka podiže oči da ga vidi, zadrža pogled na njemu nekoliko trenutaka i šapnu Loli:

– Kao da je neki Rimljanin, ali od onih iz starog veka.

– Znaš da sam i ja to mislila. Zamisli da obuče rimsku togu. Prosto bi mu lepše stajalo. A na filmu bi mogao biti i šaik.

U tom trenutku mladić podiže glavu, spazi pogled mladih žena i na svetlosti jednog sunčevog zraka one spaziše njegove crne oči, sjajne i blistave, sa plavičastim beonjačama. Sav je bio crn-purast, sa visokim čelom, samo su mu zubi blistali.

Posmatrajući mladića, Lola oseti slatku jezu kroz celo telo i zagleda se u njegova široka ramena, na koja bi ženi moralo biti tako prijatno da spusti glavu.

A Krinka sakri dugim trepavicama svoje plave, zagonetne dužice, zagleda se u svoju šolju ne govoreći ništa i ne gledajući nikoga.

Kapetan opet priđe mladiću i sede za njegov sto. Mladić mu je nešto živo pričao i pri tome kapetan pogleda Krinku. Ona shvati da mu on priča o sinoćnom događaju i bi joj vrlo neprijatno. Okrete gordo glavu, ali Lola je pratila taj razgovor i tumačila ga Krinki. Ona je vrebala svaki pogled muškarca i spazila je kako je kapetan prvo pogledao Krinku, a posle i nju, i kako je mladić opet pogledao Krinku. Posle su se smejali obojica, a taj smeh je po Krinkinom objašnjenju išao na njen račun.

Po apetitu mladić nimalo nije davao utisak čoveka koji bi mogao izvršiti samoubistvo.

Kapetan se udalji a mladić ostade. Kelneri su ga neprestano obilazili, kao da su osetili bogatog putnika koji će im dati lepu napojnicu.

Mladić plati doručak, ustade i pođe izlazu. Kod vrata pipnu svoj džep, okrete se kao da je nešto zaboravio, vrati se stolu i uze svoju tabakeru. Pri tome baci jedan ravnodušan pogled na Krinku i Lolu i izađe.

– Uobražen je! – zaključio Lola i podiže gordo svoj nosić.

Mađarica u elegantnom sportskom odelu, koja je doručkovala, baci jedan vatreni pogled na mladića, ali on to i ne opazi.

Kroz prozor salona za ručavanje ugledaše u daljini Veneciju sa njenim kupolama i vizantijskim lukovima.

– Venecija! – kliknuše obe kćeri. – Hajdemo na palubu.

– Samo da platim. Kelner! – zovnu mati.

Krinka i Lola ustadoše.

– Idite vi, sad ćemo ja i gospođa.

One se brzo uspeše na palubu.

U daljini se ukazala Venecija, koju su one vidale samo na filmu, o kojoj su čitale, u koju su dolazili ljubavnici svih vekova da uživaju na balkonima, da slušaju serenade, da se zaljubljuju i pate. To je bila Venecija Kazanove, Žorž Sandove, Bajrona i Misea, ljubavnička Venecija, grad duždeva, starih slikara i žena rasplamtele crvene kose.

U gradu ljubavi, gondola i tamnica

Brod je brzo plovio po toj fantastičnoj scenariji na moru, kao da se približavao nekom začaranom gradu iz drevnih vremena, po čijim se zidinama nahvatala plesan vekova. Dve sestre su zaneseno posmatrale taj čudnovati grad. Sunce se već uzdizalo i njegovi kosi zraci osvetljavali su brod i more. Vetrić je pirkao i plave kose Krinkine letele su unazad, skupljene kao buketić kovrdža. Na suncu one su se presijavale kao svila.

Pojavi se mama sa Zagrepčankom. Stajali su svi i gledali Veneciju, koja kao da je rasla iz vode i uzdizala se iznad talasa.

– Treba da uzmemo kofere!

Krinka uze njihov kofer, a Lola gospođe Župančić. Svi su već bili na palubi i čuo se onaj užurbani žagor kad se približava momenat iskrcavanja.

Neki prijatan miris duvana dopre do Krinke. Ona se okrete i kao da se trže od ogromnih zenica u okviru plavičastih beonjača, koje su bile uprte u nju. Okrete se i Lola i njene kose očice blesnuše, gornja usna joj se još više podiže, kao da se spremala da se nasmeši, a ona slatka jeza joj opet prože telo.

Nemica u haljini sa „broderi-anglezom“ nije skidala sa očiju dvogled, koji joj je na jednom kaišu bio prebačen preko ramena. Videlo se da je turistkinja i da putuje turistički, ne misleći na koketeriju odevanja.

– Baš mi je prijatno što sam u društvu sa vama i vašim kćerima! – progovori gospođa Župančić. – Pošla sam i ja sa društvom, sa majkom i ćerkom, ali moja prijateljica dobi juče napad žuči i nije mogla da se makne, te je kći morala da ostane kraj nje na Sušaku.

– Baš je gadna stvar ta žuč kod žena! – primeti gospođa Branković. – I mene poneki put tišti.

„Bože, sad im je do razgovora o žuči, pred Venecijom!“, mislila je Krinka i da bi privukla maminu pažnju, uzviknu:

– Vidi, mama, kako je lep ovaj vizantijski stil!

– Da, vrlo je lep – govorila je mati.

Svako je na svom jeziku iskazivao divljenje. A miris one cigarete neprestano je dopirao, čak i kolutovi dima. Lola se vrpaljila i okretala, a Krinka je znala da se okreće zbog onog mladića. To ju je uvek ljutilo, ta njena uznemirenost u prisustvu muškaraca.

Brod se ukotvi malo dalje. Barke i gondole prilazile su sa obale i kao delfini tiskale se oko broda. Gondole su bile tako lepe, kao neke foteljice, crne i crvene, sa baldahinima i sa visokim uzdignutim kljunovima, kao glave nekih morskih čudovišta.

Talasi su još šušтали oko broda, njihali se i razbacivali svoju penu kao iskre. I gondole su se njihale, ali vešti gondolijeri su ih priterivali uz stepenice. Trebalo je silaziti niz stepenice i Lola pođe prva sa koferom.

– Pazi, Lola! Samo polako! – govorila joj je mati.

Za njom je išla Zagrepčanka, pa mati i naposletku Krinka. Njen kofer je bio malo veći. Mati se okrenu.

– Daj meni kofer!

– Ne, ne, mama, samo ti silazi, moći ću sama.

Stupi i ona nogom na stepenice. Jedan muški glas progovori iza nje:

– Gospođice, dopustite mi da ponesem vaš kofer?

Ona se okrete. To je bio mladić sa crnim očima.

Ne čekajući njen odgovor, on joj uze kofer i podiže ga kao neko pero... Mladić spusti kofer u gondolu, a on sede u drugu. Mađarica sa vatrenim očima, njen saputnik, Nemica i crnomajstori mladić bili su svi u jednoj gondoli.

Lola pogleda i bi joj čisto krivo što kod njih nije bilo mesta za mladića.

Gondolijer zavesla, stojeći na kljunu. Dovikivali su jedan drugoga i ti karakteristični uzvici gondolijera čuli su se neprekidno, kao refren.

Već su bili blizu mola. Duždeva palata podizala se veličanstveno, sva siva od starosti, skrivajući još uvek tajne svojih tamnica.

– Ono je Most uzdisaja! – reče Krinka. – Videla sam ga na jednoj slici. Ko je prešao preko toga mosta, nikad se više nije živ vratio.

Na obali su se gurali i otimali nosači. Nekoliko njih poleteše koferima grdeći se međusobno.

– Imate li vi, gospođo Župančić, adresu nekog hotela?

– Znam jedan hotel, dosta jevtin.

– I ja sam zabeležila jedan. Hajde da odemo prvo u taj vaš, pa ako ne bude dobar, da idemo u ovaj moj.

Rekoše nosaču ime prvog hotela. On ščepa kofere i polete.

– Vidi, ovaj će nam umaći! – viknu gospođa Branković. – Što ovako žuri!

Lola ga stiže i nešto francuski, nešto mimikom i gestovima naredi mu da ide lakše.

S mola su odmah nailazili na Markov trg.